

Η ΝΕΑ ΑΙΜΟΜΙΕΙΑ!

Τό «μέλλον ή τό σχεδιάζεις ή τό ύφίστασαι». Όλοι θυμόμαστε αυτή τή φράση του τότε Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, κ. Πιερρακάκη. Όχι μόνο ό κ. Πιερρακάκης, αλλά όλοι οί Έλληνες πολιτικοί καυχώνται ότι δήθεν όδηγοῦν μέ σιγουριά καί μέ λεπτομερές σχέδιο τή Χώρα πρός τό μέλλον, πρός τήν πρόοδο. Δέν ύπάρχει μεγαλύτερο ψέμα από αυτό! Η αλήθεια είναι, ότι ή Έλληνική κοινωνία επιστρέφει σέ περιόδους πριν τίς αρχαϊκές κοινωνίες, οί όποίες «έπέλεξαν τήν απαγόρευση αίμομικτικῶν σχέσεων σάν ένα θεμελιώδη κανόνα κοινωνικής όργάνωσης, έκφράζοντας τήν έπιθυμία τής ομάδας νά βγει από τήν απομόνωση, νά βγει έξω από τό στενό οικογενειακό κύκλο»¹.

Τό πῶς συνέβη αυτή ή έπιστροφή τής Έλληνικῆς κοινωνίας στή βαρβαρότητα, καί μάλιστα χωρίς νά «πάσουμε χαμπάρι», θά έπιχειρήσουμε νά τό έξηγήσουμε στό σημείωμα πού ακολουθεῖ.

Καταρχάς θά πρέπει νά τονίσουμε, ότι ή έξοδος τοῦ ανθρώπου από τό στενό οικογενειακό του κύκλο, είναι όχι άπλῶς καί μόνο κοινωνική έπιλογή, αλλά πρωτίστως θέλημα τοῦ Θεοῦ. Διαβάζουμε στήν Παλαιά Διαθήκη, στό Βιβλίο τής Γένεσης: «**Καί εἶπε Κύριος τῷ Ἄβραμ· ἐξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καί ἐκ τῆς συγγενείας σου καί ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου καί δεῦρο εἰς τήν γῆν, ἣν ἄν σοι δείξω**». Καί είναι έντολή τοῦ Θεοῦ, οί στενοί συγγενεῖς νά μή συνάπτουν γάμο μεταξύ τους.

Τό θέμα αυτό τής απαγόρευσης σύναψης αίμομικτικῶν γάμων, τό ανέπτυξε πολύ αναλυτικά ό π. **Βασίλειος Βολουδάκης**, στήν έκπομπή του «**Κοιτάζοντας τή γῆ από τόν Οὐρανό**», τής Κυριακῆς 16 Φεβρουαρίου 2023, στό ραδιόφωνο τής Πειραιϊκῆς Έκκλησίας: «**Οί πρωτόπλαστοι μετά τήν έξοδό τους από τόν Παράδεισο, απέκτησαν παιδιά. Τά παιδιά νυμφεύονταν καί ύπανδρεύονταν μεταξύ τους (γιατί έγέννησαν υἱούς καί θυγατέρας), για νά πολλαπλασιαστῆ τό ανθρώπινο γένος. Δέν ύπήρχε τότε έντολή τοῦ Θεοῦ νά μή νυμφεύονται καί νά μήν ύπανδρεύονται τά αδέρφια ή τά ξαδέρφια, οί πρώτου βαθμοῦ συγγενεῖς. Όταν πληθύνθηκαν οί άνθρωποι, τότε έβαλε αυτόν τόν περιορισμό. Καί τήν έντολή Του τήν έσφράγισε μέ ασθένεια, ὥστε καί ἄν δέν ακοῦν τό λόγο Του νά φοβηθοῦν τήν ασθένεια. Καί αυτή ή ασθένεια ύπάρχει μέχρι σήμερα καί θά ύπάρχει, ὅσο ύπάρχει αυτή ή επίγεια ζωή. Όταν έρχονται σέ σαρκική σχέση αδέρφια, πρώτα ξαδέρφια, πρώτου βαθμοῦ συγγενεῖς σέ γάμο, θά έπακολουθεῖ ή ασθένεια τής αίμοφιλίας. Αυτά όλα δέν τά βλέπουμε; Δέν είναι ή σφραγίδα τοῦ Θεοῦ, πού δέν μπορεῖ νά τήν αλλάξει κανένας;**»

Βεβαίως, τή σφραγίδα τοῦ Θεοῦ δέ μπορεῖ νά τήν αλλάξει κανένας.

Ἡ ἀσθένεια τῆς αἰμοφιλίας ὑπῆρχε, ὑπάρχει καί θά ὑπάρχει. Ὑπάρχει ἐπίσης στό Ἑλληνικό Δίκαιο ἡ διάταξη τοῦ ἄρθρου 345 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικα, ἡ ὁποία τιμωρεῖ τή γενετήσια πράξη μεταξύ συγγενῶν, ὅπως ὀνομάζεται ἡ αἰμομιξία ἀπό τό 2019 καί μετά. Ἡ ἐν λόγω διάταξη ἔχει ὡς ἐξῆς: «**1. Ἡ γενετήσια πράξη μεταξύ συγγενῶν ἐξ αἵματος ἢ ἀπό νόθευσις, ἀνιούσας καί κατιούσας γραμμῆς καί μεταξύ ἀμφιθαλῶν ἢ ἑτεροθαλῶν ἀδελφῶν τιμωρεῖται: α) ὡς πρός τούς ἀνιόντες μέ κάθειρξη ἕως δέκα (10) ἐτῶν, β) ὡς πρός τούς κατιόντες μέ φυλάκιση καί γ) μεταξύ ἀδελφῶν μέ φυλάκιση ἕως δύο (2) ἔτη. 2. Συγγενεῖς κατιούσας γραμμῆς ἢ ἀδελφοί μποροῦν νά ἀπαλλαγοῦν ἀπό κάθε ποινή, ἂν κατά τόν χρόνο τῆς πράξης δέν εἶχαν συμπληρώσει τό δέκατο ὄγδοο (18ο) ἔτος**».

Ὑπάρχουν, τέλος, ἐδῶ καί αἰῶνες, τά κωλύματα γάμου λόγω συγγένειας.

Ὡς γνωστόν ὑπάρχουν δύο εἶδη συγγένειας: ἐξ αἵματος καί ἐξ ἀγχιστείας. Συγγένεια ἐξ αἵματος ὑπάρχει, μεταξύ προσώπων πού κατάγονται τό ἓνα ἀπό τό ἄλλο (συγγένεια σέ εὐθεία γραμμῆ, μεταξύ ἀνιόντων καί κατιόντων) ἢ μεταξύ προσώπων τά ὁποῖα, χωρίς νά εἶναι συγγενεῖς σέ εὐθεία γραμμῆ, κατάγονται ἀπό τόν ἴδιο ἀνιόντα (συγγένεια ἐκ πλαγίου) (ΑΚ 1461 ἔδ. α καί β).

Ἀγχιστεία εἶναι ἡ συγγένεια τοῦ ἑνός συζύγου μέ τούς ἐξ αἵματος συγγενεῖς τοῦ ἄλλου συζύγου. **Ἡ συγγένεια ἐξ ἀγχιστείας ἐξακολουθεῖ νά ὑπάρχει καί μετά τή λύση τοῦ γάμου ἀπό τόν ὁποῖο δημιουργήθηκε.** (ΑΚ 1462 ἔδ. α καί γ).

Σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 1356 ΑΚ «(ἐ)μποδίζεται ὁ γάμος μέ συγγενεῖς ἐξ αἵματος σέ εὐθεία γραμμῆ ἀπεριόριστα καί σέ πλάγια γραμμῆ ὡς καί τόν τέταρτο βαθμό». Ἀπαγορεύεται ἐπομένως ὁ γάμος μεταξύ ἀνιόντων καί κατιόντων ἀπεριόριστα (εὐθεία γραμμῆ συγγένειας), ὁ γάμος μεταξύ ἀδελφῶν –ἑτεροθαλῶν ἢ ἀμφιθαλῶν-, ὁ γάμος μεταξύ θείων καί ἀνιψιῶν, καθώς καί ὁ γάμος τῶν πρώτων ἐξαδέλφων.

Κατά τό ἄρθρο 1357 ΑΚ «(ἐ)μποδίζεται ὁ γάμος μέ συγγενεῖς ἐξ ἀγχιστείας σέ εὐθεία γραμμῆ ἀπεριόριστα καί σέ πλάγια ὡς καί τόν τρίτο βαθμό». Ἀπαγορεύεται ἐπομένως ὁ γάμος μεταξύ πεθεροῦ ἢ πεθερᾶς καί νύφης ἢ γαμβροῦ, ὁ γάμος τοῦ ἑνός συζύγου μέ ἀδελφῶ ἢ ἀδελφή τοῦ ἄλλου, καθώς καί ὁ γάμος τοῦ ἑνός συζύγου μέ τό θεῖο ἢ τή θεία τοῦ ἄλλου συζύγου.

Γιά ποιό λόγο θεσπίστηκαν τά κωλύματα γάμου; Ὁ κ. Νικολόπουλος σέ σχετική ὀμιλία του², ἀπάντησε πολύ ἀναλυτικά στό ἐρώτημα αὐτό. «Τό σύνολο τῶν συγγραφέων ἀποδίδει τά κωλύματα γάμου λόγω συγγένειας ἐξ αἵματος σέ ἠθικούς καί εὐγονικούς λόγους. Στόχος εἶναι ἡ ἀποφυγή σύναψης αἰμομικτικῶν γάμων γιά τήν προστασία τῶν οικογενειακῶν σχέσεων καί γιά τήν ἀποφυγή γέννησης τέκνων μέ σοβαρές παθήσεις». Σέ ὅ,τι ἀφορᾷ στά κωλύματα γάμου λόγω ἀγχιστείας, οἱ θεωρητικοί τῆς νομικῆς ἐπιστήμης, καθώς καί ἡ νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀναφέρει ὡς δικαιολογητικούς λόγους θέσπισής τους τήν ἀποφυγή συγχύσεως τῶν ὀνομάτων καί τῶν γενεῶν καί γενικότερα τήν προστασία τῆς οικογένειας. Ὁ κ. Νικολόπουλος τόνισε τήν ἀποψη, πού ὑποστηρίζεται καί ἀπό κοινωνικούς ἀνθρωπολόγους, ὅτι «καί ἡ συγγένεια ἐξ ἀγχιστείας βασιζέται στή σύνδεση μέσῳ τῆς γέννησης,

γιατί οι σύζυγοι σχετίζονται μέσω αίματος μέσα από τα κοινά παιδιά τους».

Βλέπουμε, λοιπόν, με πόση σπουδή ο νομοθέτης προστατεύει την οικογένεια από τις αίμομικτικές σχέσεις, ώστε να είναι οι στενοί συγγενείς «μία κοινωνία πνευματική, μία εικόνα της πνευματικής σχέσεως»³, κατά τη διατύπωση του π. Βασιλείου Βολουδάκη.

Οί βο(υ)λευτές μας, όμως, πού πολεμούν λυσσαλέα καθετί πνευματικό, βρήκαν τρόπο να υποσκάψουν όλο αυτό το νομοθετικό οικοδόμημα. Ψήφισαν τον περασμένο Ιούλιο, τό Νόμο 4958/2022 (ΦΕΚ Α' 142/21 Ιουλίου 2022), ό οποίος επέφερε σημαντικές αλλαγές στό δίκαιο τής ιατρικής υποβοήθησης στήν ανθρώπινη αναπαραγωγή. Ο έν λόγω Νόμος περιλαμβάνει μία σειρά από ανεκδιήγητες διατάξεις. Μία από αυτές είναι εκείνη του άρθρου 8, όρίζουσα τά ακόλουθα: «ότι «Δωρεά γεννητικού ύλικου μεταξύ συγγενών είναι έπιτρεπτή μόνο μεταξύ συγγενών σέ πλάγια γραμμή».

Τό γεννητικό ύλικό πού χρησιμοποιείται στίς μεθόδους τεχνητής γονιμοποίησης μπορεί νά ανήκει, είτε στά πρόσωπα πού επιθυμούν νά αποκτήσουν τέκνο, είτε σέ τρίτο δότη. Μέ τό Ν. 4859/2022, **γιά πρώτη φορά στά χρονικά, ό νόμος όρίζει ότι τό πρόσωπο πού επιθυμεί νά αποκτήσει τέκνο καί ό τρίτος δότης μπορούν νά είναι συγγενείς σέ πλάγια γραμμή, δηλαδή αδέρφια** (β' βαθμός συγγένειας έκ πλαγίου), **θεϊός/α καί ανεψιά/ος** (γ' βαθμός συγγένειας έκ πλαγίου), **πρώτα εξαδέρφια** (δ' βαθμός συγγένειας έκ πλαγίου) κ.ο.κ. Η δικαιολογία γιά τή θέσπιση τής διάταξης αυτής ήταν, τό ότι έχει παρατηρηθεί πώς κάποιες γυναίκες θέλουν νά τεκνοποιήσουν μέ τεχνητή γονιμοποίηση χρησιμοποιώντας τό ώάριο τής αδελφής τους! Ο νόμος όμως δέν κάνει διάκριση φύλου, ούτε διάκριση βαθμού συγγένειας, ούτε διάκριση μεταξύ συγγένειας έξ αίματος καί συγγένειας έξ άγχιστείας. Έπομένως, επιτρέπει σέ μία γυναίκα νά τεκνοποιήσει μέ τεχνητή γονιμοποίηση χρησιμοποιώντας τό σπέρμα του αδελφού της! **Δέν θά είναι αυτό αίμομιξία;**

Ορισμένοι άπαντοῦν άρνητικά στό έρώτημα αυτό μέ τή δικαιολογία, ότι ή αίμομιξία προϋποθέτει σαρκική συνάφεια, ή όποία έλλείπει στήν τεχνητή αναπαραγωγή. Πράγματι, κοινό χαρακτηριστικό όλων τών μεθόδων τεχνητής γονιμοποίησης είναι ή άποσύνδεση τής τεκνοποίησης από τή σαρκική σχέση. Τό νά λέμε όμως, ότι ή δωρεά γεννητικού ύλικου μεταξύ στενών συγγενών έξ αίματος δέν είναι αίμομιξία συνιστά ύποκρισία καί έθελοτυφλία!

Πρώτα από όλα, όταν άπαγορεύτηκε ή αίμομιξία, ό μόνος νοητός τρόπος άπόκτησης απογόνων ήταν ή σαρκική σχέση. Δέν ύπήρχε ή τεχνητή γονιμοποίηση, ή όποία πρωτοεμφανίστηκε μόλις τή δεκαετία του 1970.

Καί δεύτερον, μέ τή θέσπιση τής δωρεάς γεννητικού ύλικου μεταξύ έκ πλαγίου συγγενών καταστρατηγούνται ύπουλα, όλοι οι λόγοι γιά τούς όποιους άπαγορεύτηκε ή αίμομιξία καί οι αίμομικτικοί γάμοι:

α) Οί σχέσεις μεταξύ τών συγγενών παύουν νά είναι άμιγώς πνευματικές.
β) Τό παιδί πού θά γεννηθεί κινδυνεύει νά πάθει αίμοφιλία καί άλλες σοβαρές γενετικές ασθένειες.

γ) Έπέρχεται σύγχυση τών οικογενειακών σχέσεων. Άς σκεφτούμε

πως, αν ο αδελφός δωρίσει τό σπέρμα του στην αδελφή του, τότε τό παιδί πού θά γεννηθεί θά είναι ταυτόχρονα παιδί του καί ανήψι του. Μία τέτοια κατάσταση είναι απαράδεκτη ψυχολογικά, θεολογικά καί κοινωνικά.

Επομένως, **ή δωρεά γεννητικού υλικού μεταξύ εκ πλαγίου συγγενών, δέν είναι τίποτα άλλο παρά αίμομιξία νέου τύπου!** Η όποια μās φέρνει ενώπιον ενός ακόμα νομικού τραγέλαφου, μίας αξιολογικής αντινομίας, γιά νά χρησιμοποιήσουμε τή νομική όρολογία: Από τή μία μεριά, ισχύουν τά κωλύματα γάμου καί τιμωρείται ποινικά ή αίμομιξία. Από τήν άλλη μεριά, τά πρόσωπα πού απαγορεύεται νά τελέσουν γάμο, μπορούν νά αποκτήσουν απογόνους μέ δωρεά γεννητικού υλικού⁴!

Η διάταξη πού δημιούργησε όλο αυτό τό χάος δέν δημιουργήθηκε από νομοπαρασκευαστική έπιτροπή, αλλά ύπηρεσιακά. Συμπεριλήφθηκε μάλιστα στό άρθρο 1455 του Αστικού Κώδικα (τελευταίο εδάφιο), καί αποτελεί τή μόνη διάταξη στά χρονικά τής ισχύος του Αστικού Κώδικα, πού θεσπίστηκε χωρίς νομοπαρασκευαστική έπιτροπή. Σημειωτέον, ότι ό Αστικός Κώδικας τέθηκε sé εφαρμογή στις 23 Φεβρουαρίου 1946! Σωστά παρατήρησε, ό κ. Νικολόπουλος ότι οι κυβερνώντες, ενώ διακήρυσαν ότι στηρίχθηκαν πολύ στις γνώμες των έμπειρογνωμόνων γιά τήν προστασία από τον κορωνά-ιό, **sé ό,τι άφορά τον ν. 4958/2022 «έπιδεικτικά άγνόησαν τους έμπειρογνώμονες νομικούς!»**

Μέ λίγα λόγια, οι κυβερνώντες μās κοροϊδεύουν ασύστολα! Καί έμεις τους ψηφίζουμε!!! Δέν είμαστε, λοιπόν, άξιοι τής τύχης μας;

Κάποιοι θά αναρωτιούνται εύλογα, τί άραγε μένει νά δοϋμε ακόμα; Ίσως τήν αποποινικοποίηση τής αίμομιξίας ή καί τήν κατάργηση των κωλυμάτων γάμου. Τό ερώτημα είναι: Θά ύποστοϋμε τό μέλλον πού σχεδιάζουν οι εργάτες τής άνομίας ή θά αντιδράσουμε, έπιτέλους, εστω καί τούτη τήν εσχατη ώρα;

Ζωή Αγγελικούδη
Νομικός

Υποσημειώσεις

1. Η φράση αυτή αποδίδεται στό Γάλλο άνθρωπολόγο, Claude Levi-Strauss καί μās τό ύπενθύμισε ό Αναπληρωτής καθηγητής τής Νομικής Σχολής Αθηνών, κ. Πάνος Νικολόπουλος, sé όμιλία του πού πραγματοποιήσε στις 13 Ιανουαρίου έ.έ., στό πλαίσιο έπιστημονικής εκδήλωσης μέ τίτλο «Οί τροποποιήσεις στό Δίκαιο τής Ιατρικά Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής». Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε υπό τήν αιγίδα τής Ένωσης Αστικολόγων, τής Έταιρείας Οικογενειακού Δικαίου, του Έργαστηρίου Ιατρικού Δικαίου καί Βιοηθικής τής Νομικής Σχολής του Α.Π.Θ, καί του Όμίλου Μελέτης Ιατρικού Δικαίου καί Βιοηθικής, στην αίθουσα εκδηλώσεων των εκδόσεων «Νομική Βιβλιοθήκη».

2. Βλ. τήν υποσημείωση. 1 άνωτέρω.

3. Από τήν εκπομπή του π. Βασιλείου Βολουδάκη, «**Κοιτάζοντας τή γή από τον Ουρανό**», τής Κυριακής 16 Φεβρουαρίου έ.έ., στό ραδιόφωνο τής Πειραϊκής Έκκλησίας.

4. Βλ. καί Παν. Νικολόπουλου, Αλλάζουν οι οικογενειακές σχέσεις μέ τό Νομοσχέδιο γιά τήν Υποβοηθούμενη Αναπαραγωγή, https://www.huffingtonpost.gr/entry/allazoen-oi-oikoyeneiakēs-scheseis-me-to-nomoschedio-yia-ten-epovoethoemene-anaparayoye_gr_60250d2bc5b6b295bc04a33d